

Metode og definitioner i statistikken til belysning af ledigheden, herunder udbetalingen af dagpenge

Fra og med januar 2003 udgives de hidtidige publikationer Arbejdsløsheden og Udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge i en fælles publikation. Hovedformålet er at supplere arbejdsløshedsstatistikken med detaljerede ledighedsårsager og dermed give et mere nuanceret billede af den samlede udvikling på ledighedsområdet.

I forhold til den seneste ajourføring af metodeafsnittet, den 7. marts 2002, er der sket følgende ændringer i a-kassesammensætningen: Fra og med den 1. oktober 2002 oprettedes Danske Lønmodtageres a-kasse. Fra samme dato ændrede EDB-fagets og Merkonomernes a-kasse navn til It-fagets og Merkonomernes a-kasse, mens Firmafunktionærenes a-kasse skiftede navn til Frie Lønmodtageres a-kasse. Fra og med den 1. januar 2003 fusionerede Erhvervssproglig a-kasse og Journalisternes a-kasse til a-kassen for Journalistik, Kommunikation og Sprog. Samtidig fusioneredes Malersvendenes og Maritim a-kasse under navnet Malerfagets og Maritim a-kasse.

1. Indledning, hvilke data medtages i statistikken

*Ledighedsstatistikken
CRAM versus dagpenge-
udbetalingsstatistikken
RAM*

Ledighedsstatistikken udarbejdes af Danmarks Statistik på basis af månedlige udtræk fra hhv. Arbejdsmarkedsstyrelsens Centrale Register for Arbejdsmarkedssstatistik (CRAM) og Arbejdsdirektoratet Register for ArbejdsMarkedet (RAM, tidligere kaldet DUR). Indberetningen af dagpengemodtagere til registrene påhviler arbejdsløsheds-kasserne, mens indberetningen af ledige kontanthjælpsmodtagere påhviler Arbejdsformidlingen.

*Integrering fra januar
2003*

Det er fra og med offentliggørelse af data for januar 2003 blevet muligt at foretage en publiceringsmæssig integration af ledighedsstatistikken og dagpengeudbetalingsstatistikken, hvilket skyldes en fremrykning af leveringen fra Arbejdsdirektoratet, som fra det integrerede Register for ArbejdsMarkedet (RAM) leverer data til dagpengeudbetalingsstatistikken.

Fremrykningen af dataleveringen betyder, at dagpengeudbetalingsstatistikken med de detaljerede ledighedsårsager og beløb for dagpengeudbetalingerne fremover publiceres sammen med arbejdsløshedsstatistikken i en fælles ledighedsstatistik. Den integrerede ledighedspublikation kan forhåbentlig medvirke til at danne et samlet overblik over udviklingen på ledighedsområdet.

*Sammenligneligheden
mellem CRAM og RAM*

Dagpengeudbetalingsstatistikken er hidtil blevet publiceret særskilt som et supplement til arbejdsløshedsstatistikken. Oplysningerne om de forsikrede ledige i hhv. Arbejdsmarkedsstyrelsens CRAM- og Arbejdsdirektoratets RAM-register er indberettet af a-kasserne, og er principielt sammenlignelige. Målet på lidt længere sigt er derfor en egentlig integration af data for de forsikrede ledige i hver af de to registre. Integrationen omfatter ikke oplysninger om de ledige kontanthjælpsmodtagere, hvor indberetningsbyrden påhviler Arbejdsformidlingen. Oplysningerne om kontanthjælpsmodtagernes ledighed indberettes fortsat udelukkende til CRAM-registret.

I praksis summer totalerne for de forsikrede dagpengemodtagere imidlertid ikke op til samme antal i de to statistikker. Antal gennemsnitligt ledige er i gennemsnit 1-2 pct mindre i dagpengeudbetalingsstatistikken.

Forskellen skyldes, at dagpengeudbetalingsstatistikken udelukkende har fokus på dagpengeudbetalinger og dermed – modsat CRAM-statistikken - ikke inkluderer følgende timer:

- Feriedagpenge
- G-dage, som er arbejdsgiverbetalte dage i starten af en ledighedsperiode
- Tjenestemandspension i uger med ledighed, mv.

2. Registrering af ledigheden

Denne ledighedsstatistikken belyser den samlede registrerede ledighed.

Hvem registreres i CRAM

Opgørelsen omfatter samtlige arbejdsløshedsforsikrede dagpengemodtagere samt visse modtagere af kontanthjælp, herunder såvel ikke-forsikrede personer som forsikrede ledige, der modtager kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik¹. For kontanthjælpsmodtagernes vedkommende vurderes det hver uge om de er ledige, jf. den internationale ledighedsdefinition i afsnit 7.

Aldersafgrænsningen i statistikken er 16-66 år, og statistikken omfatter ikke:

- ikke-forsikrede, der ikke modtager kontanthjælp eller ikke vurderes at være ledige
- personer på efterløn eller overgangsydelse
- personer, der er aktiveret mere end 18,5 timer pr. uge.

Hvem/Hvad registreres i RAM

Opgørelsen omfatter dagpengemodtagerne. Statistikken beskriver sammenhængen mellem udbetalingerne af arbejdsløshedsdagpenge og årsagerne til ledighed. Opgørelsen omfatter personer, der er arbejdsløshedsforsikrede og modtager arbejdsløshedsdagpenge ekskl. feriedagpenge. I statistikken medtages yderligere personer, hvor antallet af dagpengetimer er større end nul, men hvor omfanget ifølge mindeudbetalingsreglen betyder, at der ikke kan udbetales dagpenge. Personer, hvor omfanget af fradrag medfører, at der ikke kan udbetales dagpenge, indgår derimod ikke i statistikken. Endvidere omfatter RAM-opgørelsen udbetalte dagpengebeløb for den aktuelle referenceperiode.

Det lovmæssige grundlag

Det lovmæssige grundlag for *Arbejdsformidlingens* indberetninger til CRAM-registret er Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 1224 af 20. december 2002, §8, stk. 2. Her kan Arbejdsformidlingen dog skriftligt aftale med en kommune, at kommunen overtager ansvaret for indberetningen af ledige kontanthjælpsmodtagere til CRAM. Desuden indeholder CRAM personoplysninger fra Det Centrale Personregister om bl.a. bopælskommune og statsborgerskab. Det lovmæssige grundlag for *a-kassernes* indberetning til RAM-registret er § 100a i Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 799 af 24. september 2002.

3. Opgørelsesmetoden og offentliggørelsesproceduren

Ledigheden opgøres på baggrund af ugeoplysninger

For *dagpengemodtagere* opgøres antallet af ledige timer i ugen på basis af oplysninger fra dagpengekortene. I den samlede opgørelse af de enkelte dagpengemodtageres ledige timer i ugen medregnes både timer, for hvilke der faktisk udbetales dagpenge og timer, for hvilke der ikke udbetales dagpenge.

Dagpengemodtagere i CRAM og RAM

Ledige timer hvor der ikke udbetales dagpenge omfatter i CRAM fx arbejdsgiverbetalte dage i starten af en ledighedsperiode (g-dage), ledige timer for hvilke, der modregnes med tidligere overarbejde i dagpengeberegningen, timer, der i antal ikke opfylder

¹ Forsikrede personer kan i visse tilfælde modtage kontanthjælp, hvis de endnu ikke har opnået dagpengeretten, eller har mistet retten til dagpenge, fx som følge af kontingentrestance eller anden svig mod a-kassen.

mindstemålet for ledige timer i en uge, mv. De registrerede ledige timer, der ikke udbetales dagpenge for, svarer til ca. 3 pct. af de betalte timer. I RAM medtages dagpengetimer, hvor der ifølge mindsteudbetalingsreglen ikke udbetales dagpenge.

*Kontanthjælpsmodtagere
i CRAM*

For ledige *kontanthjælpsmodtagere*, herunder ikke-forsikrede personer samt forsikrede uden dagpengeret, afgøres det en enkelt gang om ugen om de skal indberettes som ledige til CRAM (jf. de 3 ILO-krav i afsnit 7). Hvis personen skønnes ledig på opgørelsestidspunktet antages det, at han har været ledig hele ugen (37 timer), hvis ikke, antages det i stedet, at han slet ikke har været ledig i løbet af ugen.

*Tidsreferencen er
dagpengemåned*

Ledighedsstatistikken udarbejdes månedligt, kvartalsvist og årligt på baggrund af CRAM og RAM. Den månedlige referenceperiode for registrene er forskudt i forhold til kalendermånederne. Opdateringen følger således dagpengemåned, der normalt slutter den næstsidste søndag i den tilhørende kalendermåned og begynder tilsvarende tidligere. Dagpengeperioden er fastlagt under hensyn til, at dagpengeudbetalingerne skal kunne ske til den 1. i den næstfølgende kalendermåned. Der kan dog forekomme enkelte afvigelser i dette mønster, afhængigt af beliggenheden af diverse helligdage.

*Offentliggørelses-
proceduren i ledigheds-
statistikken*

Stamoplysningerne i ledighedsstatistikken, fx alder og forsikringsforhold, refererer altid til den sidste dag i dagpengeperioden, mens ledighedsoplysningerne refererer til periodens enkelte kalenderuger, hvoraf der kan være 4 eller 5 i en dagpengemåned. Opdateringen af registrene sker normalt 4-5 uger efter udløbet af dagpengemåned, afhængigt af om der er tale om en 4 eller en 5 ugers dagpengemåned.

*Års- og kvartals-
opgørelserne er mere
opdaterede*

Da dagpengeoplysningerne, for ca. 2 pct. af de ledige dagpengemodtageres vedkommende, indkommer for sent til at indgå i den aktuelle månedsopgørelse, er kvartals- og årsstatistikkerne for samme periode altid mere fuldstændige, som følge af de senere udtræk fra registrene.

4. Begreber i ledighedsstatistikken

Ledighedsgraden

Personernes ledighedsgrader angiver, hvor stor en del af referenceperioden de har været ledige. Ledighedsgraden beregnes altid som forholdet mellem antallet af ledige timer og antallet af forsikrede/mulige arbejdstimer. En persons ledighedsgrad ligger således mellem 0 og 1, og beregnes på samme måde uanset om personen er helt-, delvis- eller ikke-forsikret. Da antallet af ledige timer i ugen for ikke-forsikrede ledige altid opgøres til 37, vil ledighedsgraden for ikke-forsikrede altid være 0 eller 1, mens den for forsikrede dagpengemodtagere typisk vil ligge mellem 0 og 1.

Ledighedsgraden er således et udtryk for omfanget af den enkelte persons gennemsnitlige ledighed i ugen/måned/kvartalet/året, hvor en fuldtidsledig pr. definition får tildelt ledighedsgraden 1, hvad enten personen er forsikret eller ej. Ledighedsgraden kan altid omregnes til et bestemt antal ledige uger i hhv. måneden/kvartalet/året ved multiplikation med antallet af uger i den pågældende periode.

For måneds-, kvartals- og årsperioderne beregnes den gennemsnitlige ledighedsgrad for den enkelte person, ud fra ledighedsgraderne i samtlige de uger, der indgår i den pågældende periode, inkl. de perioder, hvor der ikke har været ledighed og ledighedsgraden derfor er 0. Fx vil en person, der sammenlagt har været ledig i præcis én uge have en ledighedsgrad på 1 i den pågældende uge, mens han vil have en ledighedsgrad på 0,25 eller 0,2 for den tilhørende måned, alt efter om den pågældende dagpengemåned har været på 4 eller 5 uger.

*Antal personer, der i
kortere eller længere tid,
har været ledige*

Antallet af personer, der har været ledige, er defineret som antallet af personer med en ledighedsgrad større end 0 i den tilhørende referenceperiode. Derfor indgår den samme person netop 1 gang, i den samlede opgørelse over antallet af personer, der i kortere eller længere tid, har været ledige i løbet af den givne periode.

<i>Den gennemsnitlige ledighedsgrad</i>	Den gennemsnitlige ledighedsgrad fås ved summation af ledighedsgraderne for samtlige de personer, der har været ledige i en større eller mindre del af den pågældende periode, sat i forhold til antallet af samtlige personer, der har haft en ledighedsgrad skarpt større end 0, i perioden.
<i>Det gennemsnitlige antal ledige</i>	Det gennemsnitlige antal fuldtidsledige i perioden fås ved at multiplicere antallet af personer, der har været ledige i perioden, med deres gennemsnitlige ledighedsgrad. Mellem antallet af ledige personer i perioden, den gennemsnitlige ledighedsgrad og den gennemsnitlige ledighed, består således følgende sammenhæng: <i>Den gnsntl. ledighed = Antallet af ledige personer i perioden * Den gnsntl. ledighedsgrad.</i>
<i>Månedlig konjunkturstatistik kontra kvartalsvis varighedsstatistik</i>	I den månedlige ledighedsstatistik lægges der vægt på den gennemsnitlige (sæson-korrigerede) ledighed, som indikator for konjunkturudviklingen, mens den kvartalsvise/årliche statistik, især lægger vægt på omfanget af personernes ledighed udtrykt ved de gennemsnitlige ledighedsgrader, der let kan omsættes til <i>ledighedens varighed</i> , ved multiplikation af antallet af uger i den pågældende referenceperiode.
<i>Langtidsledige</i>	Personer med en gennemsnitlig ledighedsgrad på over 0,8 i en årsperiode, betegnes som langvarigt ledige eller langtidsledige. Her er det vigtigt, at være opmærksom på, at der <i>ikke</i> nødvendigvis er tale om én lang uafbrudt periode med ledighed, men at ledigheden kan være opdelt på to eller flere perioder. Her er formålet, at beskrive antallet af personer, der har været særligt ramt af ledighed i en given årsperiode.
<i>Ledighedsprocenter for ...</i>	Der beregnes ledighedsprocenter for såvel arbejdsløshedsforsikrede ledige sat i forhold til antallet af forsikrede personer i alt, som for registrerede ledige i alt (inkl. ikke-forsikrede ledige) sat i forhold til arbejdsstyrken.
<i>... forsikrede ledige...</i>	Arbejdsløshedsprocenten for forsikrede beregnes ved at sætte den gennemsnitlige ledighed for de forsikrede, i forhold til antallet af forsikringsaktive ultimo perioden. Før januar 2000 afveg beregningen af "tælleren" fra det offentliggjorte gennemsnitlige antal forsikrede ledige. Det skyldtes, at man fra "tælleren" fjernede ledigheden for personer der i løbet af perioden var blevet forsikringspassive, f.eks. pga. udmeldelse, overgang til efterløn eller død. Medtagelsen af ledigheden for de personer der var blevet forsikringspassive i løbet af referenceperioden betød en stigning på 0,3 procent-point i den gennemsnitlige ledighedsprocent for de forsikrede. For sammenlignelighedens skyld har vi derfor revideret ledighedsprocenterne for de forsikrede i statistikbanken, i henhold til den nye metode fra og med ledighedstallene fra januar 1996.
<i>...og for samtlige registrerede ledige</i>	Arbejdsløshedsprocenten for registrerede ledige i alt, beregnes ved at sætte det gennemsnitlige antal ledige 16-66-årige, i forhold til arbejdsstyrken for de 16-66-årige, som den er opgjort i den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Her vedrører den seneste arbejdsstyrkeopgørelse fra den 1. januar 2001. Denne er offentliggjort i indværende serie 2002:17, og vil indtil videre blive anvendt til beregning af ledighedsprocenterne for 2000, 2001, 2002 og januar 2003. Når så offentliggørelsen af arbejdsstyrken pr. 1. januar 2002 foreligger (medio marts 2003), vil denne nye arbejdsstyrkeopgørelse blive anvendt til beregningen af ledighedsprocenterne for hhv. 2001, 2002, 2003 og så fremdeles.
<i>Opdelinger og grupperinger</i>	Ledighedsstatistikken indeholder fordelinger på køn, alder, oprindelsesland, bopælskommune/amt, forsikringskategori (heltds-/deltids-/selvstændigt-/ikke-forsikret), ledighedsårsager og efter hvilke a-kasser de ledige er tilknyttet. Af andre grupperinger i statistikken bør <i>a-kassegrupperingen</i> nævnes. Danmarks Statistik vil fremover <i>ikke</i> længere publicere ledighedstal på a-kassegrupper. Det skyldes dels, at det friere valg af a-kasse fremover giver problemer med sammenligneligheden over tid, da ændringer i antal ledige i en a-kasse i høj grad kan variere over tid, alene som følge af medlemmernes selvvalgte a-kasseskift, og dels de fortsatte problemer med opsplitninger og fusioneringer af a-kasser. Til orientering kan den seneste (dvs. den endelige) a-kassegruppering ultimo 2002, findes på hjemmesiden: www.dst.dk/a-kasse .

<i>Flere begreber, so følge af CRAM/IRAM-fusionering</i>	Som tidligere nævnt, vil arbejdsløhedsstatistikken og statistikken over dagpengeudbetalinger, fra og med offentliggørelsen af data for januar 2003, blive integreret i en og samme publicering. Dette betyder, at den hidtidige ledighedsstatistik bliver suppleret med oplysninger om detaljerede ledighedsårsager og udbetalte dagpengebeløb, jf. de følgende begreber.
<i>Dagpengegraden</i>	Referenceperiodens dagpengegrad beregnes ved, for hver person, at summere de enkelte ugedagpengegrader og dividere med antallet af uger i perioden. Ugedagpengegraden er defineret som det ugentlige antal dagpengetimer i forhold til det ugentlige antal forsikrede timer. Helt svarende til definitionen på ledighedsgrader.
<i>Det gennemsnitlige antal dagpengemodtagere</i>	Det gennemsnitlige antal dagpengemodtagere beregnes ved at summere dagpengegraderne for dagpengemodtagerne i referenceperioden. Det gennemsnitlige antal dagpengemodtagere opgøres dels for den aktuelle månedsperiode og dels for den seneste årsperiode, afsluttende med den aktuelle måned.
<i>Antal dagpenge-modtagere under dagpengemaksimum</i>	Antal dagpengemodtagere under dagpengemaksimum er et udtryk for antal dagpengemodtagere, der på baggrund af enten individuel beregnet sats eller fast sats, er berettiget til en dagpengesats, der er lavere end den maksimale dagpengesats. Såvel heltids- som deltidsforsikrede, kan være på dagpengemaksimum, idet der skelnes mellem den maksimale dagpengesats for heltids- hhv. deltidsforsikrede.
<i>Den gennemsnitlige dagpengeudbetaling</i>	Den gennemsnitlige dagpengeudbetaling er defineret som udbetalte dagpenge i alt, i forhold til det gennemsnitlige antal dagpengemodtagere i referenceperioden.
<i>Den gennemsnitlige dagpengesats</i>	Begrebet angiver den gennemsnitlige dagpengesats pr. dag, der anvendes til beregningen af dagpengeudbetalingerne i de dagpengeberørte uger.
<i>Satsregulering</i>	Dagpengenes højeste beløb reguleres med satsreguleringsprocenten 1 gang årligt, som hovedregel, den første mandag i januar, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring §47.
<i>Gennemsnitlig arbejdsfortjeneste før overgang til dagpenge</i>	Den gennemsnitlige arbejdsfortjeneste før overgang til dagpenge angiver den gennemsnitlige dagløn i kr. pr. dag, efter fradrag for arbejdsmarkedsbidrag, der ligger til grund for beregningen af dagpenge. Begrebet er kun defineret for dagpengemodtagere, for hvem dagpengesatsen er individuelt beregnet.
<i>Den gennemsnitlige kompensationsgrad</i>	Den gennemsnitlige kompensationsgrad beregnes som forholdet mellem den gennemsnitlige dagpengesats for personer, hvor dagpengesatsen er individuelt beregnet og den gennemsnitlige arbejdsfortjeneste før overgang til dagpenge. Begrebet er et udtryk for kompensationsgraden i arbejdsløshedsforsikringssystemet.
<i>Ledighedsårsager, som følge af RAM-udtrækket</i>	A-kasserne indberetter detaljerede oplysninger om ledighedsårsager til RAM-registret ved tilmelding eller gentilmelding af ledige dagpengemodtagere til Arbejdsformidlingen. Idet <i>Arbejdsdirektoratets</i> register blev etableret i juli 1997 udtrykker ledighedsårsagen, »Ledighedsårsag uoplyst«, at dagpengemodtageren var ledig ved etableringen af registret pr. 1. juli 1997. Omfanget af »Ledighedsårsag uoplyst« bliver gradvist mindsket.

5. Beregning af den sæsonkorrigerede ledighed

Formålet med at sæsonkorrigere de månedlige ledighedstal er, at gøre det muligt at inddrage den månedlige ledighedsudvikling i en meningsfuld konjunkturvurdering ved at fjerne de *forventede* sæsonsvingninger, der ofte kan sløre ledighedens generelle tendens og dermed skjule, om udviklingen vender.

De månedlige tal for det gennemsnitlige antal ledige offentliggøres, dels som faktiske-, dels som sæsonkorrigerede tal. Danmarks Statistik benytter sæsonmodellen **X12 ARIMA** (multiplikativ version) fra Statistics Canada, til sæsonkorrigering af ledigheden.

Fra og med januar 2001 benyttes januar-1996 (frem for januar-1988), som start-måned i sæsonkorrektionen. Dette skyldes først og fremmest følgerne (ændringer i sæsonmønstret) af arbejdsmarkedsreformen fra januar 1994 samt de deraf følgende stramninger i januar 1996.

Muligheden for forhånds-korrektioner...

I forbindelse med sæsonkorrigeringen af månedstallene er det, modsat tilfældet for de faktiske tal, almindeligt at forhåndskorrigerer for eksempelvis statistikbrud, antallet af handelsdage i måneden, påskens beliggenhed osv. Det er imidlertid ikke relevant at korrigerer for antallet af handelsdage i ledighedsstatistikken, ligesom påsken altid falder i samme dagpengemåned (april). I ledighedsstatistikken vil større forhåndskorrektioner således primært blive anvendt i forbindelse med særlige begivenheder fx strejker, ekstraordinære overenskomstforhandlinger, databrud e.l.

... herunder hensynstagen til de historiske dækningsprocenter

Forud for sæsonkorrektionen tager Danmarks Statistik altid højde for, at en del af dagpengekortene indkommer efter udløbet af indberetningsperioden. Således beregnes en dækningsprocent, der er defineret som forholdet mellem det gennemsnitlige antal ledige efter de løbende månedlige opgørelser og det gennemsnitlige antal ledige efter årsopgørelsens mere opdaterede oplysninger for samme periode. De sæsonkorrigerede månedstal for det løbende år opjusteres altid på baggrund af dækningsprocenten (typisk på omkring 98 pct.) fra det seneste år, indtil dækningsprocenten for det løbende år kan gøres endeligt op.

Sæsonmodellen i CRAM

Sæsonkorrektionen er baseret på estimation af en ARIMA-model på en tidsserie bestående af historiske månedstal for ledigheden startende med januar 1996. Metoden benytter sig af *centrerede glidende gennemsnit*, der både bygger på viden om det historiske sæsonforløb samt skøn på den nære fremtid. Herved anvendes ARIMA-modellen til ekstrapolering af de værdier i tidsseriens ender, som ikke er defineret.

I ARIMA-programmet identificeres eventuelle ekstreme værdier, dvs. værdier med ekstreme standardafvigelse, som erstattes af vægtede værdier, således at de normale observationer vægtes med 1, mens ekstreme værdier vægtes mellem 0 og 1 ved lineær intrapolation. Den første beregning udmunder i foreløbige vægte, hvorefter beregningerne gentages med henblik på yderligere identificering af ekstreme værdier. Beregningerne afsluttes med endelige vægte til modificering af den originale tidsserie for ekstreme værdier.

Endelig beregnes den sæsonkorrigerede serie som et centreret glidende gennemsnit. Det glidende gennemsnit bruges som skøn på ledighedens *sæsonkomponent*, der både indeholder trenden, som er seriens langsigtede udvikling og cyclen, der beskriver dens mere kortsigtede konjunkturforløb, heraf navnet *trend-cycle-estimat*. Formålet med sæsonkorrigeringen er at fjerne sæsonkomponenterne fra de faktiske ledighedstal for at få udviklingen i ledigheden rensat for *normale sæsonsvingninger*.

Sæsonmønstret har været stabilt siden 1996, hvor arbejdsmarkedsreformen fra 1994 ændrede sæsonmønstret. Bl.a. giver de med arbejdsmarkedsreformen indførte aktiverings- og orlovsordninger anledning til en markant stigning i det faktiske månedlige ledighedstal fra juni til juli, hvor der holdes ferie. Dette står i modsætning til mønstret før 1996, hvor tallene viste fald i ledigheden i denne periode. Fremover foretages sæsonkorrektionen derfor kun tilbage til og med januar 1996. Der kan dog stadig forekomme korrektioner/revisioner i de sæsonkorrigerede ledighedstal for de seneste måneder (på op til 2.000-3.000 personer), hver gang de faktiske tal for den aktuelle måned foreligger som input til sæsonmodellen.

Programmet **X12 ARIMA** fra Statistics Canada estimerer flere delserier. Således udarbejdes der sæsonkorrigerede ledighedstal på serier opdelt efter køn, alder, forsikringsforhold samt regioner (landets amter, Hovedstadsregionen, Københavns- og Frederiksberg Kommuner). De hertil svarende sæsonkorrigerede ledighedsprocenter i forhold til arbejdsstyrken beregnes ligeledes.

Årsgennemsnit i RAM

For nærværende foretages ingen egentlig sæsonkorrektur af data fra RAM-registret. Til gengæld beregnes der hver måned løbende årsgennemsnit for det gennemsnitlige antal dagpengemodtagere, hvilket kan ses som en simpel form for sæsonkorrigering.

6. Arbejdsløshedsstatistikens pålidelighed

Ledige kontanthjælpsmodtagere

For kontanthjælpsmodtageres vedkommende afgøres spørgsmålet, om de er ledige, som tidligere omtalt, kun én gang om ugen.

Dagpengemånederne kan variere fra år til år

Som beskrevet følger den månedlige ledighedsstatistik (CRAM/RAM) ikke den normale kalendermåned, fordi tidsreferencen er dagpengemåned. Det betyder, at både antallet af uger og ugerne fordeling på den enkelte dagpengemåned kan variere på tværs af årene. Danmarks Statistik har undersøgt omfanget og virkningerne af dette såkaldte *ugeproblem*, og konkluderet, at den anvendte sæsonmodel ikke vil blive entydigt forbedret gennem forhåndskorrekktioner for dette problem.

Ferieproblemet i den registrerede ledighedsstatistik

Personer på feriedagpenge inkluderes altid i den samlede ledighed i CRAM-registret, men ikke som dagpengemodtagere i RAM-registret. Da den samlede ledighedsstatistik således bl.a. er baseret på feriedagpenge vil såvel afholdelse af ferie med supplerende dagpenge, samt afholdelse af ferie fra ledighed med feriegodtgørelse fra en tidligere ansættelse, påvirke ledighedsopgørelsen.

En person vil blive registreret som ledig i CRAM, hvis vedkommende får udbetalt feriedagpenge, og omvendt vil en person blive betragtet som ikke-ledig, hvis der midt i en periode med ledighed ikke længere udbetales dagpenge, men i stedet opsparede feriepenge fra en tidligere ansættelse. De førstnævnte personer, der får udbetalt feriedagpenge, kan være fuldtidsbeskæftigede, der ikke har været ansat længe nok til at have optjent feriepenge i tilstrækkeligt omfang. Det være sig nyuddannede eller personer, der forudgående har haft barselsorlov. Det betyder, at de faktiske tal for den registrerede kortidsledighed kan blive påvirket i opadgående retning, specielt i perioder, hvor der typisk afholdes ferie. Dette er et årligt tilbagevendende mønster, som der således tages højde for i sæsonkorrektionen af månedstallene.

Den danske definition af begrebet langtidsledige

Personer, der tager deres opsparede ferie (fra tidligere arbejdsgiver) midt i en ledighedsperiode får, som før nævnt, afbrudt deres ledighedsperiode i ledighedsstatistikken, omvendt gælder for beskæftigede personer midlertidigt på feriedagpenge. I *internationale sammenligninger* betyder dette en vis sløring af ledighedens varighed og dermed af langtidsledigheden i Danmark. For at kunne vurdere det reelle omfang af den danske langtidsledighed offentliggøres antallet af ledige personer fordelt på ledighedsgrader årligt. Her anvendes antallet af personer med en årsledighedsgrad større end 0,8, uafhængigt af eventuelle afbrydelser fra ledigheden, som estimat for antallet af langtidsledige.

Definitorisk afgrænsning af de ledige

Personer, der hverken er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp, vil generelt set ikke indgå i ledighedsstatistikken, uanset om de bliver registreret ved Arbejdsformidlingen eller ej.

7. Internationale regler for arbejdsløshedsstatistikken

ILO-definition af ledighedsbegrebet

Danmarks Statistiks opgørelse af den registrerede ledighed følger, så vidt muligt, FN's internationale arbejdsorganisation (ILO)'s regler for opgørelse af ledighed. ILO har således fastlagt tre krav, der alle skal være opfyldt for, at en person bør blive defineret som værende ledig:

1. Personen skal være uden arbejde.
2. Personen skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet.
3. Personen skal være aktivt arbejdssøgende.

Ledigheden i nærværende statistik er opgjort i bedst mulig overensstemmelse med ovenstående kriterier. Tekniske og administrative forhold nødvendiggør dog en vis operationel afgrænsning af begrebet. Den væsentligste afvigelse fra ILO-reglerne er, at Danmarks Statistik opgør ledigheden på basis af en persons samlede ledigheds-volumen i en uge (dvs. antal ledige timer), hvor ILO-reglerne foreskriver, at opgørelsen skal ske på grundlag af fuldt ledige dage i ugen eller en fuldt ledig uge, idet der er valgfrihed mellem dag eller uge som referenceperiode. Afvigelsen skyldes, at ledighedsstatistikken i Danmark bygger på dagpengekort. På disse kort registreres antallet af ledige timer i ugen, uafhængigt af hvordan disse er fordelt på de enkelte dage. Dette betyder også, at personer på feriedagpenge og deltidsbeskæftigede som er berettigede til supplerende dagpenge, er medregnet i den danske ledighedsstatistik med en vægt svarende til deres "ledighedsgrad".

Personer, der deltager i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger mere end 18,5 timer ugentligt vil som hovedregel *ikke* defineres som ledige, men derimod indgå i AMFORA-statistikken. Det medfører, at personer i jobtræning, på orlov, på efterløn eller på overgangsydelse, i reglen, *ikke* vil indgå i ledighedsstatistikken.

8. Sammenhængen til andre statistikker i Danmarks Statistik

Sammen med ledighedsstatistikken offentliggøres, i tabel 2, nogle foreløbige tal for antallet af personer på orlov, efterløn, overgangsydelser eller i AF-aktivering jf. f.eks. "*Arbejdsløsheden januar 2003*". Det bør dog bemærkes, at den kommunale del af aktiveringen slet ikke indgår i ovennævnte aktiveringstal, men derimod udelukkende i den kvartalsvise AMFORA-statistik. Ligesom en lang række opdelinger på forskellige foranstaltninger, udelukkende medtages i AMFORA, jf. den følgende gennemgang.

De arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger (AMFORA)

Danmarks Statistik foretager (i AMFORA-statistikken) en kvartalsvis opgørelse af samtlige personer i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger. Statistikken omfatter personer, der er dagpenge- eller kontanthjælpsberettigede eller under uddannelse med voksenuddannelsesstøtte. Disse fordeles efter om de er i aktivering, i støttet beskæftigelse, på orlov, i uddannelse, i integrationsuddannelse, på tilbagetrækning eller i fleks-/skånejob. AMFORA-statistikens tal for det gennemsnitlige antal deltagere er et volumenmål, der opgørelsesmæssigt er sammenligneligt med ledighedsstatistikens *gennemsnitlige antal ledige*.

Personer på randen af arbejdsmarkedet

Fra 2001 har AMFORA præsenteret tal for gruppen af "personer på randen af arbejdsmarkedet". Denne gruppe er defineret som de registrerede ledige + personer i støttet beskæftigelse med løn + personer midlertidigt uden for arbejdsstyrken.

To komplementære størrelser

Målet er at AMFORA-statistikken og ledighedsstatistikken skal udgøre to komplementære størrelser, således at ingen personer kan optræde i begge statistikker i samme periode. For nærværende er indberetningsreglerne dog således udformet, at mindre overlap blandt de to statistikker er uundgåelige. På trods af disse overlap kan man, ved at sammenholde de to statistikker, opnå et samlet overblik over udviklingen i antallet af personer, der er *ude af ordinær beskæftigelse*. Dette "summeriske" begreb vil naturligvis overvurdere "den reelle ledighed", hvilket skyldes at AMFORA-statistikken omfatter alle personer på orlov, aktivering og uddannelse, der overgik fra beskæftigelse til en af disse arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger. Tilsvarende indgår personer, der kan forventes at gå fra aktivering til beskæftigelse. Om personerne i AMFORA ville have været i beskæftigelse eller ville have været ledige, hvis de ikke deltog i én af de arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger er med andre ord umuligt at afgøre med sikkerhed.

Befolkningens arbejdsløshed

Danmarks Statistiks årlige efterretning: "*Befolkningens arbejdsløshed*", opgøres pr. 1. januar i året. Denne statistik indeholder arbejdsløshedstal fra CRAM kombineret med oplysninger om befolkningens sammensætning den sidste uge af november det foregående år, stammende fra RAS. *Befolkningens arbejdsløshed* bliver hermed mere detaljeret, men samtidig mindre aktuel, end den her omtalte *Ledighedsstatistik*.

Arbejdskraftundersøgelserne (AKU)

I henhold til en EU-forordning udfører medlemslandene i EU, efter fælles regler inden for rammerne af ILO, en kvartalsvis arbejdskraftundersøgelse (AKU) baseret på stikprøver og interviews. Statistikken giver bedre muligheder for sammenligning af ledigheden landene imellem. I Danmark omfatter stikprøven ca. 15.000 personer i hvert kvartal. For at en person betragtes som ledig i AKU, skal personen opfylde følgende præciseringer af den tidligere nævnte ILO-definition:

1. Være fuldt ledig i referenceugen.
2. Have været arbejdssøgende inden for de seneste 4 uger.
3. Være i stand til at påbegynde et arbejde inden for 2 uger.

Forskelle imellem den registrerede ledighed og ledigheden i følge AKU

I princippet omfatter arbejdskraftundersøgelsen, i modsætningen til CRAM, hele arbejdsmarkedet, herunder en gruppe af ikke-forsikrede personer (f.eks. studerende), der opfylder de tre ovenstående betingelser, men som af administrative grunde ikke er registreret i CRAM. Omvendt registreres personer på feriedagpenge og personer der er delvist ledige i ugen i CRAM, men ikke i AKU. Samlet har dette betydet, at det samlede antal ledige, opgjort for samme periode, historisk set, har ligget lavere i arbejdskraftundersøgelserne (AKU) end i arbejdsløshedsstatistikken (CRAM).

EU's harmoniserede månedlige opgørelser

EU's statistiske kontor, EUROSTAT, offentliggør hver måned EU-harmoniserede ledighedstal for samtlige EU-lande. Niveauet for disse ledighedstal er baseret på AKU-ledigheden, hvilket typisk har medført lave EU-harmoniserede ledighedstal, i forhold til den registrerede ledighed opgjort af Danmarks Statistik.

Mere præcist stammer de EU-harmoniserede ledighedstal fra EUROSTAT, fra AKU-ledigheden fra 2. kvartal i årene, fremskrevet med den månedlige udvikling i den registrerede ledighed (CRAM i DK). Fremskrivningen foretages særskilt for fire grupper af ledige, opdelt efter køn og efter om personerne er under eller over 25 år. Endvidere beregner EUROSTAT harmoniserede *sæsonkorrigerede* ledighedsprocenter. Ved denne sæsonkorrigering anvendes U.S. Bureau of the census's multiplikative version af X-11 metoden.

9. Offentliggørelse af arbejdsløshedsstatistikken

Når Danmarks Statistik har modtaget de månedlige dataudtræk fra CRAM og RAM, fejlsøges materialet, og månedsstatistikken udarbejdes til offentliggørelse en uge senere, dels i *Nyt fra Danmarks Statistik* og dels mere detaljeret i indeværende serie. Den kvartalsvise statistik udarbejdes på grundlag af samme CRAM-udtræk, som benyttes til månedsstatistikken for den seneste måned i kvartalet. Kvartalsstatistikken offentliggøres i år 2003, i *Nyt fra Danmarks Statistik* samt i indeværende serie præcis 1 uge efter månedstallene for hhv. marts, juni, september og december måned, er blevet offentliggjort. Ledighedsstatistikken for året 2003 offentliggøres særskilt den 5. februar 2004.

Samtidig med offentliggørelse af hovedresultaterne i *Nyt fra Danmarks Statistik* samt i indeværende serie kl. 9.30 på offentliggørelsesdagen, opdateres mere detaljeret statistik (gratis) i Danmarks Statistikbank på www.statistikbanken.dk.

Der udarbejdes årligt (i løbet af efteråret) en tidsplan for offentliggørelse af arbejdsløshedsstatistikken i det kommende kalenderår. Tidsplanen udsendes til arbejdsmarkedsjournalister m.fl. og kan i øvrigt rekvireres ved henvendelse på tlf. 39 17 30 48 eller 39 17 30 43.

Henvendelse

Mikkel Zimmermann, tlf. 39 17 30 43, mzi@dst.dk

En tilsvarende gennemgang af metode og definitioner er senest offentliggjort i indeværende serie 2002:9.

Kriminalitet i tekst og tal

Kriminalitet 2001 – den årlige statistik om kriminaliteten i Danmark.

Nyt afsnit om ofre for straffelovsforbrydelser.

Kriminalitet 2001 viser tal for kriminaliteten i 2001 og kriminalitetsudviklingen fra 1991 til 2001. De forskellige afsnit har detaljerede tabeller om:

- anmeldte straffe- eller særlovsforbrydelser
- ofre for anmeldte straffelovsforbrydelser
- strafferetlige afgørelser efter forbrydelse og sanktion
- kriminalitet og personer, og deres sociale baggrund
- tidligere kriminalitet
- anholdelse, varetægt og fængsling
- domstolenes pådømmelse af straffe- og civilsager
- retternes øvrige virksomhed

Prisen for bogen er 243,- kr. inkl. 25 pct. moms (160 sider), og den kan købes i Danmarks Statistik eller hos boghandlere.

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11
2100 København Ø
Tlf. 39 17 39 17

Publikationssalg:
Tlf. 39 17 30 20

fax 39 17 39 99
dst@dst.dk
www.dst.dk

----- INDSEND ELLER FAX KUPONEN TIL DANMARKS STATISTIK -----

Undertegnede bestiller:

- ☐ Kriminalitet 2001
- ☐ Kriminalitet i fast abonnement, begyndende med 2001-udgaven.

Pris: 243 kr. + ekspeditionsgebyr 30 kr.
Der følger faktura og giroindbetalingskort med forsendelsen.

Navn _____

Institution/virksomhed _____

Adresse _____

Postnummer _____

Tlf.-nr. _____

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler porto

Danmarks Statistik
Publikationssalg
Sejrøgade 11
+++ 1210 +++
2100 København Ø

Konjunkturstatistik 2002

Konjunkturstatistik udgives månedsvis med de nyeste tal inden for konjunkturudviklingen i Danmark. Her præsenteres al væsentlig korttidsstatistik til overvågning og vurdering af konjunkturudviklingen i Danmark.

Alle relevante tal bliver hver måned samlet og opdateret i 79 tabeller. Desuden indeholder bogen hver måned en oversigt, der fremhæver de vigtigste træk ved den seneste konjunkturudvikling, og en økonomisk-politisk kalender, der giver en oversigt over de vigtigste begivenheder i de sidste par år.

Hvert år i januar udsendes et supplement med beskrivelse af metoder og definitioner. *Konjunkturstatistik* og *Supplement* kan købes enkeltvis eller som abonnement. Som noget nyt kan *Konjunkturstatistik* nu også fås i abonnement på nettet – det giver kortere produktionstid, og friske tal.

Priser:

Årsabonnement på alle 12 numre plus supplementet og internetversion: 1.340 kr.

Internetversionen alene: 1005 kr.

Abonnement for nr. 1, 4, 7, 10 og *Supplement*: 555 kr.

Enkeltnumre af månedshæftet og *Supplement*: 124 kr. + ekspeditionsgebyr.

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11
2100 København Ø
Tlf. 39 17 39 17

Publikationssalg:
Tlf. 39 17 30 20

fax 39 17 39 99
dst@dst.dk
www.dst.dk

INDSEND ELLER FAX KUPONEN TIL DANMARKS STATISTIK

Undertegnede bestiller:

- ☐ Årsabonnement på alle 12 numre plus supplementet og internetversion. Pris: 1.340 kr
- ☐ Internetversionen alene. Pris: 1005 kr.
- ☐ Abonnement for nr. 1,4,7,10 og supplement
Pris: 555 kr.

Der følger faktura og giroindbetalingskort med forsendelsen.

Navn _____

Institution/virksomhed _____

Adresse _____

Postnummer _____

Tlf.-nr. _____

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Danmarks Statistik
Publikationssalg
Sejrøgade 11
+++ 1210 +++
2100 København Ø

ARBEJDSMARKED 2003:12
Statistiske Efterretninger
ISSN (trykt udgave) 0108-5514
ISSN (elektronisk udgave) 1601-085X
www.dst.dk/efterretninger

Abonnement (internet) for 2003: 955,00 kr.
Abonnement (papir) for 2003: 1.270,00 kr.
Løssalg: 36,00 kr.
Ekspeditionsgebyr: 30 kr.
Salg hele døgnet: publsalg@dst.dk, tlf. 39 17 30 20 eller www.dst.dk
© Danmarks Statistik, Sejrgade 11, 2100 København Ø.
Tryk: Danmarks Statistiks Trykkeri

Landbrug 2001

Denne bog samler statistik inden for landbrug, gartneri og skovbrug for 2001. *Landbrug 2001* indeholder tabeller, som viser antallet af landbrugsbedrifter fordelt efter størrelse og driftsform, bedrifternes arealanvendelse, husdyrhold, arbejdskraft, maskiner og anlæg samt husdyrtætheden. Bogens tabeller er præsenteret på både dansk og engelsk.

Desuden indeholder bogen oplysninger om produktion og anvendelse af de enkelte vegetabiliske og animalske produkter, opgørelse af landbrugets bruttofaktoriindkomst, bruttofaktoriindkomstens udvikling belyst ved pris- og mængdeindeks samt et afsnit om landbruget i EU.

I dette års udgave af *Landbrug* får man de reviderede tal for landbrugets bruttofaktoriindkomst med tilhørende opgørelser for perioden 1996 til 2001.

Pris for bogen er 384 kr. inkl. 25 pct. moms (274 sider) og den kan købes i Danmarks Statistik eller hos boghandlere.

Danmarks Statistik

Sejrgade 11
2100 København Ø
Tlf. 39 17 39 17

Publikationssalg:
Tlf. 39 17 30 20

fax 39 17 39 99
dst@dst.dk
www.dst.dk